

ชื่อพื้นเมือง : กะยอม ชะยอม ชะยอมดง พะยอมดง แคน

ไม้ต้น สูง 15-25 เมตร โคนมีพุponตื้น ๆ เปเลือกแตกเป็นร่อง มีขนสั้นนุ่มและเกล็ดสีน้ำตาลตามกิ่งอ่อน ทูใบ ก้านใบ แผ่นใบด้านล่าง และกลีบเลี้ยงด้านนอก ทูใบรูป แฉบขนาดเล็ก ใบรูปขอบขนาน ยาว 5-15 เซนติเมตร เส้นแขนงใบข้างละ 14-20 เส้น ก้านใบยาว 2-4 เซนติเมตร ช่อดอกยาว 3-8 เซนติเมตร ช่อแยกแขนงมี 2-4 朵 กิ่ง ติดกิ่งเรียวยาว ก้านดอกยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงรูปสามเหลี่ยม ยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร ดอกสีครีม โคนมีปีนสีชนมพู รูปขอบขนาน แกรมรูปไข่ ยาวได้ถึง 1.2 เซนติเมตร เกสรเพศผู้ 15 อัน ก้านชูอับเรณุสั้น อับเรณุเรียวยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร ระยะคายยาวประมาณ 1.5 เท่า ของอับเรณุ รังไข่กลีบเลี้ยง ก้านเกสรเพศเมียยาว 3-4 มิลลิเมตร ยอดเกสรจัก 3 พุ หลอดกลีบเลี้ยงหุ้มผล เกลี้ยง ปีกยาว 3 ปีก ยาว 5-10 เซนติเมตร ปีกสั้น 2 ปีก ยาว 3-6 เซนติเมตร ผลรูปไข่ ยาว 1.5-2 เซนติเมตร ติ่งแหลมยาว 3-5 มิลลิเมตร พับท่อนเดียว พม่า ภูมิภาคอินโดจีน ควบสมุทรลาย ตอนบน ในไทยพบทุกภาค ขึ้นตามป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณป่าดิบแล้ง และป่าดิบชื้นใกล้ชายฝั่ง ทะเล ความสูงถึงประมาณ 1,500 เมตร

ลักษณะเด่น : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsnameSci=Shorea%roxburghii%G.%Don>

ภาพประกอบ : ภาพพื้นที่ : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsnameSci=Shorea%roxburghii%G.%Don>

ภาพผล : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

พะยอมนกเข่า

Shorea parvifolia Dyer subsp. *parvifolia*

DIPTEROCARPACEAE

ไม้ต้นขนาดใหญ่ พุพอนลั้น เปลือกสีน้ำตาลแดงเข้ม เกลี้ยงถึงแตกละเอียด เปลือกในสีแดงเข้ม มีลักษณะใบเล็ก รูปรีกว้างถึงรูปไข่ ยาว 5-9 เซนติเมตร กว้าง 2.5-5 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลม โคนทู่ เนื้อคล้ายหนังบาง แห้งสีน้ำตาลแดง เกลี้ยงหรือมีขีนกระจาบ โดยเฉพาะบนส่วนใบ มีตุ่มใบใหญ่คล้ายเกล็ด เส้นกลางใบเป็นร่องด้านบน เส้นใบ 9-12 คู่ เรียวโคง แบบด้านล่าง เส้นใบย่อยเล็กแบบขั้นบันได ก้านใบยาวประมาณ 1.2 เซนติเมตร หูใบยาวประมาณ 6 มิลลิเมตร กว้างติดแน่น ดอก ขนาด 1.5 เซนติเมตร สีครีมแต้มสีชมพูหรือแดงอมชมพู เป็นช่อเล็กเรียวแตกกิ่ง 1(2) ชั้น ยาวถึง 12 เซนติเมตร ที่ปลายกิ่งและซอกใบบน ขน湖州เยิด ติดกู่รูปไข่แบบ กว้าง 3-5 เซนติเมตร ยาว 4-7 เซนติเมตร เกสรเพศผู้ 15 อันไม่เท่ากัน 5 อันในยาวเป็น 2 เท่าของอันอื่น อับเรณุกลม รยางค์เรียวลั้น รังไข่ขนาดเล็ก ยกเว้นที่โคน รูปไข่แคบ ก้านเกสรเพศเมียลั้นกว่ารังไข่ ผล 3 ปีกยาว กว้าง 1-1.5 เซนติเมตร ยาว 5-7(9) เซนติเมตร รูปไข่ ลักษณะ มีขัน 2 ปีกลั้น กว้างถึง 0.5 เซนติเมตร ยาวถึง 2.5 เซนติเมตร รูปแบบไม่เท่ากัน ตัวผลขอบขานแกรนไป กว้าง 0.7 เซนติเมตร ยาว 1.4 เซนติเมตร ปลายแหลมยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร มีขันลั้นสีอ่อน โคนปีกหุ้มผลครึ่งหนึ่ง พับใบปีกทุกครั้งหนึ่ง พอใบปีกติดที่ต่ำ สูงถึง 350 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : ไรมอน กาธินเนอร์ พันดา ลิลิตุนทด ก่อการนา ขยายดู ไม้ป่าภาคใต้ – พิมพ์ครั้งที่ 1. – กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์ฉบับไฟ. 2558. 768 หน้า
ภาษาไทย : ภาษาไทย : <http://tropical.theferns.info/info/image.php?id=Shorea+parvifolia>

ภาษาอังกฤษ : ศูชาจัยและพัฒนาวิศวกรรมอุตสาหกรรมเพื่อชีวิต จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาษาอังกฤษ : <http://www.natureloveyou.sg/Forest%20Floor/Shorea%20parvifolia/Main.html>

ภาษาอังกฤษ : <http://dbh30cm.blogspot.com/2005/07/shorea-parvifolia.html>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวิศวกรรมอุตสาหกรรมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ตัน ไม้ผลัดใบ สูงประมาณ 7-35 เมตร เนื้อไม้แดงอมน้ำตาลสดหรือแดงอมขาวเป็นลายสีเพ้มและมีกลิ่นหอม เปเลือกเรียบสีค่อนข้างเหลืองอมน้ำตาล หรือค่อนข้างเทาอมน้ำตาลถึงดำ มีรอยแตกตามยาวเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนาดเล็กปุ่นหรือรูปเรือ เปเลือกด้านในสีค่อนข้างแดง มียางสีคล้ำน้ำนมหรือสีเหลือง กิ่งแขนงแบบข้าง ค่อนข้างเกลี้ยงหรือมีขนสั้นหนา นุ่ม สีทึม เป็นปล้องยาวประมาณ 5-40 มิลลิเมตร มีดาวรุนที่ปลายกิ่ง มีขนสั้นหนาๆ สีทึม ขนาดเล็กมาก ขนาดเรียงกันเป็นชั้นเดียว สีสนิมยาวประมาณ 7-10 มิลลิเมตร ในเรียน ออกตรงข้ามสลับตั้งจาก รูปใบหอกถึงรูปขอบขนาดแกรนี กว้าง 3-4 เซนติเมตร ยาว 10-16 เซนติเมตร โคนใบแหลมหรือเป็นรูปกลีบ ขอบใบแหลมเรียวยาวแหลมตื้น ใบคล้ายแผ่นหนัง เกลี้ยงเป็น มันวาว ผิวเป็นมันทั้งสองด้าน สีค่อนข้างแดงเมื่ออ่อน มีเส้นใบข้างมาก เรียวยาว แยกจากกันประมาณ 5 มิลลิเมตร ทำมุน แหลมกับเส้นกลางใบบุนเด็กน้อยทั้งสองด้าน เส้นกลางใบเป็นร่องด้านบน บุนและมีขนประปาด้านล่าง ก้านใบ ยาว 1-2 เซนติเมตร มีร่องเล็กตามยาว มีขนสั้นอ่อนนุ่มแล้วเก็บเกลี้ยง ไม่มีหูใบ ช่อดอก ออกตามซอกปลายกิ่ง ดอกเต็มช่อ 5-13 ดอก ช่อดอกแยกแขนง ยาว 10-16 เซนติเมตร ดอกสมบูรณ์เพศหรือมีดอกเพศเดียวและดอกสมบูรณ์ร่วมต้น ดอกมี 4 ส่วน สีขาว มีกลิ่นหอม ดอกออกตรงข้าม ยาว 1-2 เซนติเมตร ก้านดอกอยู่ด้านขวา เกลี้ยง ยาว 4-12 มิลลิเมตร ใบประดับรูปไข่ ร่วงเร็ว หรือไม่ใบประดับ มีกลีบเลี้ยง 4 กลีบ เป็นคู่ตรงข้ามคลับตั้งจาก เรียง 2 ชั้น มีลายเด่นชัดเจน เป็นแผ่นบาง อุ่ร้อนนอก 2 กลีบ รูปไข่ถึงกลมกว้าง ยาว 2-4 มิลลิเมตร กว้าง 2-3.5 มิลลิเมตร รอบใบ 2 กลีบ รูปไข่ถึงไข่กลับ สีขาวคล้ำยกลีบดอก ยาว 4-8 มิลลิเมตร กว้าง 3.5-6 มิลลิเมตร กลีบดอกกว้าง รูปขอบขนาดแกรนรูปไข่กลับ ยาว กว่ากลีบเลี้ยง แต่ร่วงก่อนใบ ไม้เกสร 130-320 อัน เป็นกระฉูกสีทึม ไม่ติดกันเป็นเส้นใบเรียวยาว ติดกันที่โคน ยาว 2.5-5 มิลลิเมตร อับเรณุของเกรษเพศผู้ติดที่ฐาน รูปขอบขนาดสีเหลือง ยาว 0.5-1 มิลลิเมตร มีรอยแตกตามยาว รังไห่ออยู่สูงกว่า เป็นรูปไข่กลม มี 1 ช่อง ขนาด 1.5-2.5 มิลลิเมตร อาจลดเดียวตั้งขึ้น ก้านเกรษเพศเมียเรียวยาว ยาว 2-3 มิลลิเมตร ยอดเกรษเพศเมียแบบก้านปิด ขอบเรียบหรือหยักมุมตี ขนาด 0.7-1.2 มิลลิเมตร ผล มีเมล็ดแข็ง 1 เมล็ด เป็นรูปกลมรีคิวว์ ถึงทรงกลม ยาว 2.5-3 เซนติเมตร กว้าง 1.8-2 เซนติเมตร ผนังผลขั้นนอกบางเรียบ ผนังผลขั้นกลางแห้งและแข็งเหมือนหิน ผนังผลในนุ่มเป็นรูพรุน สีม่วงเข้มเมื่อสุก พぶที่นำไปในป่าดิบชื้น สูงได้ถึง 1,600 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : แม่ลักษณะ : <http://indiabiodiversity.org/species/show/8627>

ภาพประกอบ : ภาพตัวอย่าง : <https://indiabiodiversity.org/species/show/8627>

ภาพใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นใหญ่ สูงได้ถึง 32 เมตร โคนเป็นร่อง มีพุพอน เปลือกสีน้ำตาลอ่อน ขรุขระหรือแตกเป็นเกล็ด มีช่องอากาศ เปเลือกในสีแดงเข้ม มีเส้นใย ใบ กว้าง 2-5 เซนติเมตร ยาว 5-15 เซนติเมตร ออกเป็นกระจุก รูปรีถี่่งไข่กลับ ปลายเรียวหรือแหลมกว้าง โคนแคบ อ่อนมีขันสีน้ำตาลแล้วเกลี้ยงทั้งสองด้าน เส้นกลางใบเล็ก เส้นใบ 11-18 คู่ เป็นร่องด้านบน โถงเชื่อมกันเป็นเส้น ขอบใบจะง่ำ เส้นใบอยู่ข้างนอกเส้นใบข้างหรือเป็นร่อง แท้ ห่าง ชาหรือเป็นร่องด้านบน ก้านใบยาว 1-2 เซนติเมตร มีขันสีสนิมถึงเกลี้ยง กิ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลาง ได้ถึง 2.5 เซนติเมตร กิ่งอ่อนมีขันชุบสีสนิม ดอก เป็นกลุ่ม มี 4-10 ดอก ออกตามซอกใบ ก้านดอกยาว 6-10 มิลลิเมตร มีขันสีสนิม กลีบเลี้ยงยาว 2.5-4 มิลลิเมตร มีขันสีสนิมด้านนอก เกลี้ยงด้านใน กลีบดอกยาว 5-8 มิลลิเมตร จักลิ้ก เกรสรเพศผู้มี 12 อัน ยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร รังไข่และโคนก้านเกรสรเพศเมีย มีขัน ผล 瓜形 1.5-3 เซนติเมตร ยาว 3-4 เซนติเมตร รูปขอกบวน ปลายเล็ก (ก้านเกรสรเพศเมีย) ยาว ประมาณ 1 มิลลิเมตร เป็นสันจาง 12 สัน สีเหลืองอ่อน มีขันสีสนิมหรือเกลี้ยง เมล็ด 1 เมล็ด มีรอยเป็นแผล ใหญ่ ($\frac{1}{3}$ ของผล) พบรตามป่าดิบ สูง 50-900 เมตร จังหวัดระนอง พังงา สตูล ปัตตานี

ข้อมูลอ้างอิง : การคณอธิ, ไชমอน ใจไภากาศได้ เล่ม 3 (Mo-Z). กรุงเทพฯ : อุตสาหกรรมพืชและเคมีภัณฑ์พัฒนาชีวิชช์ จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

พิกุล

Mimusops elengi L.

SAPOTACEAE

ชื่อพื้นเมือง : ชางดง พิกุลเข้า พิกุลเงื่อน พิกุลป่า แก้ว กุน ไกรทอง ตันหยง มายมา พกุล พิกุลทอง

ไม้ต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ไม่ผลัดใบ มีความสูงของต้นประมาณ 10-25 เมตร ลำต้นแตกกิ่งก้านเป็นพุ่ม กว้างหนาทึบ เปเลือกต้นเป็นสีเทาอมสีน้ำตาลและแตกเป็นรอยแตกร้าวตามแนวยาว หั้งต้นมีน้ำยางสีขาว ส่วนกิ่งอ่อนและตามีขันสีน้ำตาลขึ้นปกคลุม ในเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับกันแบบห่าง ๆ ลักษณะของใบเป็นรูปไข่หรือรูปปรี ใบมีความกว้างประมาณ 3-6 เซนติเมตร และยาวประมาณ 5-12 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลมหรือหยักเป็นติ่งสั้น ๆ โคนใบมน ส่วนขอบใบเรียบและเป็นคลื่นเล็กน้อย หลังใบเป็นสีเขียว เรียบเป็นมัน ท้องใบจะเป็นสีเขียวอ่อน และเนื้อบนมีลักษณะค่อนข้างเหนียว ดอกเป็นดอกเดี่ยวหรือเป็นกระจุก ประมาณ 2-6 朵 โดยจะออกตามซอกใบหรือตามปลายกิ่ง ดอกพิกุลจะมีขนาดเล็กสีขาวนวล มีกลิ่นหอม (กลิ่นยังคงอยู่แม้ตากแห้งแล้ว) และหลุดร่วงได่ง่าย ลักษณะของผลเป็นรูปไข่ถึงรี ผิวผลมีลักษณะเรียบ ผลอ่อนเป็นสีเขียว มีขันสั้นๆ มีอํสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีแดงที่ข้อผล มีกลิ่นเฉพาะตัว ผลมีขนาดกว้างประมาณ 1.5 เซนติเมตร และยาวประมาณ 2.5-3 เซนติเมตร เนื้อในผลเป็นสีเหลืองมีรสหวานอมฝาดและมีเม็ดด้อย 1 เมล็ด ลักษณะแบบรี แข็ง สีดำเป็นมัน ติดได้ตลอดปี

ข้อมูลอ้างอิง : <https://medthai.com/%E0%B8%9E%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%B8%E0%B8%A5/>

ภาพประกอบ : <https://medthai.com/%E0%B8%9E%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%B8%E0%B8%A5/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ต้นไม้ขนาดกลางถึงใหญ่ สูงได้ถึง 40 เมตร โคนเป็นร่องหรือเป็นพุพอนแคบ เปเลือก สีน้ำตาลเข้ม แตกเป็นริ้วหรือเป็นแผ่นสานกันเป็นร่างแท่ เปเลือกในสีชมพูหรือสีแดง ใน กว้าง 2-5 เซนติเมตร ยาว 8-14 เซนติเมตร รูปใบหอกถึงหอกแגםขอบขนาน ปลายเรียวแหลม โคนแหลมถึงกลม ค่อนข้างเบี้ยว เนื้อบางด้านบน เขียวเข้ม เป็นมันและเกลี้ยง ด้านล่างมีขนละเอียดสีสนิม แล้วเกลี้ยง ยกเว้นบนเส้นใบหลักไม่เป็นนwahl เส้นกลางใบเล็ก แบบ หรือเป็นร่องด้านบน เส้นใบเล็ก 10-20 คู่ เส้นใบอ่อนเป็นร่างแหลมละเอียด ก้านใบยาว 1-2.5 เซนติเมตร มีขนสั้นสีสนิม กิ่งเล็กเรียว กิ่งอ่อนมีขนละเอียดสีสนิม ดอก สีขาวถึงครีมเหลืองอ่อน ออกเป็นกลุ่ม มี 3-10(14) ดอก ดอกออกตามจ่ามใบหรือใต้แผ่นใบ ก้านดอกยาว 8-12(15) มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงยาว ประมาณ 4 มิลลิเมตร มีขนสีสนิม โดยเฉพาะด้านนอก กลีบดอกยาว 6-9 มิลลิเมตร แยกจากกลีบ 2/3 ของกลีบเลี้ยง เกลี้ยง หรือพับ น้อยมีขน เกสรเพศผู้ยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร ก้านเกสรเพศเมียยาวได้ถึง 1.3 เซนติเมตร มีขนที่โคน ผล รูปไข่ 1.3-2.5 เซนติเมตร ยาว 3-4.5 เซนติเมตร มีขนละเอียดสีน้ำตาลอ่อนล้ม เมล็ด 1 เมล็ด พับในปั๊ดบิบที่ต่ำ สูงได้ถึง 400 เมตร บางที่พบบนเขาทึบปุ่น

ข้อมูลอ้างอิง: ก้าร์เดอร์, ไอมอน นิภัปภาตได้ แผ่น 3 (Mo-Z)-กรุณพา : อุรินทร์พรัตน์ด้วนตั้งพันธุ์ชื่อ จ้ากัด (นราภรณ), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุตสาหกรรมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุตสาหกรรมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

พิกุลเดือน

Payena lucida A.DC.

SAPOTACEAE

ไม้ต้นขนาดกลาง สูงได้ถึง 25 (40) เมตร โคนมีพุพอน สูงได้ถึง 1.2 เมตร เป็นราก สัน้ำตาลแดงถึงน้ำตาลเข้ม แตกเป็นแผ่นถึงค่อนข้างแตกเป็นแผ่นเล็ก เปลือกในสีชมพูถึงน้ำตาลแดง ใน กว้าง 3-8 เซนติเมตร ยาว 8-21 เซนติเมตร ล่วนมากรูปใบหอกแกรมี ปลายเรียวแหลม โคนรูปลิ่มกว้าง ค่อนข้างเป็นรูปปิ่มเบี้ยว เนื้อบานคล้ายกระดาษถึงคล้ายหนังบาง ด้านบนเกลี้ยง ด้านล่างมีขันสีสนิมแล้วค่อนข้างเกลี้ยง ยกเว้นบนเส้นใบ เส้นกลางใบเป็นร่องด้านบน เส้นใบ 10-17(22) คู่ เป็นวงและเชื่อมกัน เป็นร่องด้านบน เส้นใบย่อยเป็นร่องแหห่างๆ ทางทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 1-2.2(3) เซนติเมตร เล็กเรียว มีขันขุยสีสนิมถึงเกลี้ยง กิ่งเล็ก เรียว กิ่งอ่อนมีขันขุยสีสนิม แล้วเกลี้ยง ดอกสีขาว ออกเป็นกลุ่ม มี 2-8 ดอก ออกตามจ่าม่ำใบหรือใต้แผลใบ ก้านดอกยาว 8-22 มิลลิเมตร มีขันละเอียด กลีบเลี้ยงยาว 4.5-6 มิลลิเมตร มีขันละเอียดด้านนอก เกลี้ยงด้านใน กลีบดอกยาว 7-9(11) มิลลิเมตร จักลิ่มมากกว่า 1/2 กลีบ เกสรเพศผู้ยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร ก้านชูอับเรณูมีขันรังไข่มีขัน ก้านเกสรเพศเมียเกลี้ยง ยาว 9-15 มิลลิเมตร ผล รูปรีหรือค่อนข้างกลมกว้าง 1-2 เซนติเมตร ยาว 1.5-4 เซนติเมตร ปลายทู่หรือกลม มีขันละเอียดสีสนิม ผลแก่ค่อนข้างเกลี้ยง เมล็ด 1 เมล็ด พบรกรจาจในป่าดิบที่ต่ำ หรือขายป้าผลัดใบ สูงได้ถึง 500 เมตร บางทีพบบนเขาทินปูน

ข้อมูลอ้างอิง : การ์เดอร์, ไอมอน นิปปังคาดได เลม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : ออมรินทร์พิพิธภัณฑ์พันธุ์พืชชั้น จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพใน : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพผล : <https://www.inaturalist.org/taxa/427345-Payena-lucida>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

พิกุลใบหนา

Palaquium sumatranum Burck

SAPOTACEAE

ไม้ต้น สูงได้ถึง 45 เมตร เปลือกสีน้ำตาลออกรสัมโน ด้านในสีน้ำตาลซีด กิ่งอวนสันน เส้นผ่านศูนย์กลาง 4-7 มิลลิเมตร มีขันสีน้ำตาลอ่อนประป้ายถึงเกลี้ยง ตายาวได้ถึง 12 มิลลิเมตร มีขันเล็กน้อย ในเส้นรูปใบหอก กว้าง 1.5 มิลลิเมตร ยาว 5 มิลลิเมตร มีขันประป้ายด้านนอก เกลี้ยงด้านใน ร่วงง่าย ในขั้นทั้งกิ่ง คล้าย แผ่นหนัง เกลี้ยงทั้งสองด้าน รูปรีถึงขอบขนาดแกรมรูปไข่กลับ กว้าง 6-9.5 เซนติเมตร ยาว 13-19 เซนติเมตร ฐานใบมน ปลายใบมน เส้นกลางใบด้านบนเห็นได้ชัด ด้านล่างบุบชัด เส้นแขนงใบ 19-24 คู่ ซึ่งเป็นบุบ ทำมุม 70-85 องศากับเส้นกลางใบ ค่อยๆ จางลงไปยังขอบใบ ด้านบนเรียบ บุบด้านล่าง เส้นแขนงใบยื่ยอ่อนกัน เป็นร่องแท้ ก้านใบยาว 2.5-4 เซนติเมตร เป็นร่องและหนาขึ้นเล็กน้อยที่โคน มีขันสีแดงประป้ายถึงเกือบ เกลี้ยง ชุดดอกออกตามร่องใบ เป็นกระจุก 1-3 ดอก ก้านดอกโค้ง ยาว 5-8 มิลลิเมตร มีขันสันหนานุ่ม สีน้ำตาลปักคลุม กลีบเลี้ยงด้านนอกเป็นรูปไข่ กว้าง 2-5 มิลลิเมตร ยาว 5-6 มิลลิเมตร มีขันสันหนานุ่มสีน้ำ ตาลปักคลุมด้านนอก ด้านในกลีบเลี้ยง กลีบเลี้ยงด้านในขอบเป็นเยื่อบาง วงกลีบดอกเป็นแกรูปรีหรือรูปไข่ ยาวได้ถึง 8.5 มิลลิเมตร มีเกสร 12 อัน ก้านชูอันเรณูเป็นเส้นตรง ยาว 2-3 มิลลิเมตร เกลี้ยง เกสรเพศผู้ รูปขอบขนาดหรือไข่ครัว ยาว 2-3 มิลลิเมตร เกลี้ยง อับเรณูมีรอยแตกหักออก รังไข่ค่ารูปจำ ยาว 1-1.5 มิลลิเมตร มีขันสีน้ำตาลประป้าย มี 6 ช่อง ก้านเกสรเพศเมีย รูปลิมแคน ยาว 8-14 มิลลิเมตร ยอดเกสร เพศเมียเป็นแยก 5 แยก ผล คล้ายรูปไข่ถึงไข่กลับ ขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 2.5 เซนติเมตร มี 1 เมล็ด เปลือกหุ้มเมล็ดบางมาก เกลี้ยง เมล็ดเล็กกว่าผลเพียงเล็กน้อย ผิวเมล็ดไม่เรียบ เป็นรอยย่นประมาณ 1/4 ของ ผิวเมล็ด พบระยะในภาคใต้และมาเลเซีย

ข้อมูลขั้นต้น : แม่จาก : Tree flora of Sabah and Sarawak volume 4

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒธรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ตัน ขนาดกลาง สูงได้ถึง 29 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นประมาณ 36 เซนติเมตร หูใบยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร ใบเดี่ยวเรียงตัวเป็นวงรอบ เส้นแบบขนนก มีข้อบกคลุม ดอกออกเป็นช่อเล็ก สีขาวแกมเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลาง 29 มิลลิเมตร มีหลอดกลีบดอกยาว ผลเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 62 มิลลิเมตร สีเขียว พับในปีกสมผลัดใบ (เบญจพรณ) จนถึงระดับความสูง 700 เมตร ปกติพบรตามที่ลาดเชิงเขาและสันเขา รวมทั้งในป่ารุ่นสอง

ข้อมูลอ้างอิง : www.asianplant.net

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุตสาหกรรมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุตสาหกรรมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ทูม หรือไม้ตันเล็ก สูง 10 เมตร เปลือกสีครีมออกน้ำตาล อ่อน มีช่องอากาศชุมนูนขึ้น เปลือกนอกสีส้มอ่อน มียางขาวมาก ใบรูปเรียบ กว้าง 2.5-11 เซนติเมตร ยาว 5-27 เซนติเมตร ออกตรงข้าม ปลายแหลมทุ่ง โคนใบรูปลิ่มถึงกลม ใบแก่สีเขียวด้านบน ด้านล่างสีเขียวอมเหลือง เนื้อคล้ายหนัง เกลี้ยงทั้งสองด้าน เส้นใบ 8-20 คู่ เท็นชัด ก้านใบยาว 0.4-1.2 เซนติเมตร มีต่อมที่ง่ายไป กิ่งเกลี้ยงเล็กเรียวยป้อมยังยาว ดอก กว้าง 3.5-5 เซนติเมตร สีขาว มีตาสีเหลือง บางที่สีขาวบริสุทธิ์ เป็นช่อแตกแขนง ยาว 5-10 เซนติเมตร มีเพียง 1-2 ดอกที่บานในเวลาเดียวกัน แกนกลางช่อเกลี้ยง ก้านที่อยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร ก้านดอกอยู่อยาวลีบ 0-5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงยาว 1.5-3.5 เซนติเมตร สีแดงเข้ม รูปขอบขนาน ปลายกลม เกลี้ยง หรือมีขันละเอียดโดยเฉพาะตามขอบ กลีบดอกรูปคล้ายดอก เชิ้ม หลอดกลีบดอกบานที่ปลายหรือใกล้ปลาย มีหลอดกลีบเล็กยาว 2.5-4.5 เซนติเมตร (1-1.5 เท่าของพูกลีบ) มีขันที่ปากหลอดตอนบนด้านใน พูกลีบรูปไข่กลับ กว้าง 0.8-1.2 เซนติเมตร ยาว 1.5-3 เซนติเมตร เกลี้ยงทั้งสองด้าน ไม่มีขันที่ขอบ เกสรเพศผู้ติดที่ส่วนบนของหลอด ไม่โนลีพันหลอดดอก ก้านเกสรเพศผู้ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร อับเรณูยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร รูปหัวใจ สีน้ำตาลอ่อนครีม รังไข่เกลี้ยง 2 อันแยกกัน มีต่อมแคบ 2 ต่อมที่โคน ก้านเกสรเพศเมียมี 1 อัน ยาวประมาณ 2.5 เซนติเมตร ผล ยาว 1.5-2.5 เซนติเมตร ออกเป็นคู่ มีจังอยู่ใหญ่ ด้านในมีเนื้อ ผนังผลข้นในบางเมล็ดขนาด 8-20 มิลลิเมตร พบระยะจากว่างทั่วในป่าดิบหรือป่าดิบ-ป่าໄ桧 ความสูง 300 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : ภาครัตน์, ไนนอน พันดา สิงห์อุทุมพร ก่อภากานดา ขยายตูก นาปานาคิตี้ เอ็ม - พินท์ท์ร์ร์ที่ 1-กรุงเทพฯ : โครงการรักษ์พันพันพันปี 2558. 768 หน้า
ภาษาไทย : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsnamescl=Kopsia%pauciflora%Hook.%f>.

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

